

Betænkning

over forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.

(Afgivet af udvalget den 24. april 1963).

Finansudvalget har gennemgået lovforslaget og har herunder haft samråd med finansministeren, af hvem udvalget modtog den som bilag til nærværende betænkning optrykte skrivelse af 19. marts 1963 fra Danmarks nationalbank.

Et *flertal* (socialdemokratiets og det radikale venstres medlemmer af finansudvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (venstres, det konservative folkepartis og socialistisk folkepartis medlemmer af finansudvalget) kan ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse og vil motivere sin stilling til lovforslaget ved dettes anden behandling.

Carl Petersen,
formand.

Kaj Andresen,
næstformand.

Ditlevsen.

Gorrsen.

Lysholt Hansen.

Horn.

Peter Jørgensen.

Peter Kristensen (Ålborg).

Grethe Philip.

Henry Christensen.

Damsgaard.

Foged.

From.

Gottschalck-Hansen.

Jørgen Jensen.

Thestrup.

Skræppenborg-Nielsen.

Bilag.

DANMARKS NATIONALBANK

København, den 19. marts 1963.

Med henblik på den forestående behandling i folketinget af forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet af 15. marts 1963 har finansministeriet ved skrivelse af samme dato — j. nr. S. G. 401.A. — anmodet Danmarks nationalbank om en udtalelse om bankens syn på lovforslaget.

I denne anledning skal nationalbanken udtale følgende:

Nationalbanken afgav den 25. januar 1963 en udtalelse om en tilsvarende bemyndigelseslov, hvortil man kan henvise. Da den i loven af 1. februar 1963 indeholdte lånebemyndigelse ventes at være så godt som udnyttet i en nærmere fremtid og regeringen derfor allerede nu ønsker at få hjemmel til yderligere lånoptagelse, finder nationalbanken det imidlertid rigtigt at udybe sit syn på det omhandlede spørgsmål.

Som ofte tilkendegivet er det nationalbankens principielle opfattelse, at den økonomiske politik bør tilrettelægges således, at de fornødne investeringer, herunder oparbejdelsen af en passende valutareserve, kan finansieres af den hjemlige opsparing, jfr. f. eks. bankens skrivelser til finansministeriet af 13. maj 1961 og 5. marts 1962 og de „Afsluttende bemærkninger“ i bankens årsberetning for 1962.

Kapitaltilførsel fra udlandet vil — med undtagelse af statslån, som ikke anvendes til viderelån eller på anden måde påvirker de øvrige statsfinansielle dispositioner — forøge det hjemlige efterspørgelsespres. Dette må være urigtigt i en situation, hvor den økonomiske politik netop tager sigte på at holde igen på efterspørgslen, så der kan tilvejebringes bedre balance mellem denne og produktionsmulighederne.

Optagelse af lån i udlandet forvansker desuden indtrykket af udviklingen på den løbende betalingsbalance. Dette kan mindske befolkningens forståelse for nødvendigheden af den rette økonomiske politik og dermed vanskeliggøre dennes gennemførelse.

Efter at der i 3 år har været et betydeligt og indtil den seneste tid stigende underskud på betalingsbalancen, er valutabeholdningen imidlertid faldet så meget, at dens ringe størrelse indebærer en risiko. Man skal særlig pege på, at den lille valutabeholdning betyder, at selv mindre tilbageslag kan give anledning til mistillid i ind- og udland til dansk økonomi og til den danske valutas stabilitet. Opstår der en sådan mistillid, kan den i forvejen anspændte valutastilling yderligere svækkes, og der kan opstå en situation, som det kan være vanskeligt at beherske. Ud fra denne betragtning kan det derfor være hensigtsmæssigt i en overgangsperiode at styrke den ringe valutabeholdning gennem lånoptagelse, indtil det efterhånden bliver muligt ved egen kraft at oparbejde en valutareserve.

Under henvisning til disse synspunkter skal nationalbanken ikke tage afstand fra forslaget om en yderligere bemyndigelse til optagelse af statslån i udlandet. Nationalbanken skal understrege nødvendigheden af, at den lånte fremmede valuta indgår i valutabeholdningen og dermed tjener til at styrke valutalikviditeten. Det bør tillige efter nationalbankens opfattelse sikres, at kroneprovenuet af lånene ikke videreudlånes eller påvirker statens finanspolitik i øvrigt.

Nationalbanken skal endelig bemærke, at der ud over statens store låntagning i de senere år er foregået og stadig foregår en

meget betydelig kapitalimport gennem de omfattende direkte udenlandske investeringer i dansk erhvervsliv samt i kraft af den vidtgående frihed, der gælder med hensyn til udenlandsk finansiering af dansk udenrigshandel. Det vil være farligt, om der herudover frigives eller tillades yderligere kapitalimport, så længe der fortsat hersker

efterspørgselspres i den hjemlige økonomi. En sådan frigivelse ville bidrage til at forcere efterspørgslen endnu mere og dermed gøre det vanskeligere at opnå og opretholde den indre og ydre samfundsøkonomiske balance, som var målet for det nyligt vedtagne lovkompleks.

Med hilsen

Danmarks nationalbank.

Svend Nielsen.

Hartogsohn.

Sunesen.
